

RADO U ITALIJU I ŠPANIJU, NERADO U ALBANIJU

Grupa novih polaznika DX-a uradila je početkom juna 2004. godine svoje prvo anketarsko istraživanje, na uzorku od 296 svojih vršnjaka i vršnjakinja sa I i II godine iz 11 beogradskih srednjih škola različitog profila. Tema ovog istraživanja bio je odnos mladih prema inostranstvu.

Prvo pitanje iz ankete tražilo je od ispitanika da definišu šta je za njih inostranstvo. Najviše je bilo onih (74% muških i 82% ženskih) koji smatraju da je inostranstvo sve ono što nije njihova zemlja. Međutim, bilo je i onih (13% muških i 11% ženskih) za koje bivše jugoslovenske republike nisu inostranstvo, kao i onih (10% muških i 6% ženskih) koji ni ostale susedne zemlje ne smatraju baš nekim inostranstvom.

Iskustva sa inostranstvom

U onome što smatraju inostranstvom nije nikad bilo 19% ispitanih momaka i 24% devojaka. Do svoje 16. godine jednom ili dvaput putovalo je van zemlje 26% momaka i 30% devojaka, a tri do pet puta je inostranstvo omirisalo 20% učenika i 13% učenica beogradskih srednjih škola. Treba reći da je (čak ili tek, kako ko gleda na stvari) svako treće beogradsko dete od 16 godina imalo priliku da vidi inostranstvo više od pet puta (34% muški, 33% ženski).

Zanimljiva je top-lista zemalja koje su najviše videli beogradski srednjoškolci. Najpoznatija zemlja im je Grčka, u kojoj je bilo njih 40%, a za njom sledi Mađarska, koju je videlo 33% beogradskih 16-godišnjaka. Treće i četvrto mesto dele Bugarska i Hrvatska, u kojima je bilo po 16% ispitanika, a na petom mestu je Turska, gde je bilo 15% ispitanika. Momci su dosta češće od devojaka bili u Italiji, a devojke u Hrvatskoj, Austriji i Češkoj. Zanimljivo je i da je u Sloveniji bilo 9% ispitanih mladića i 6% devojaka.

Sa putovanja u inostranstvo noćni život je ostao najlepša uspomena za 25% momaka i 20% devojaka. U inostranstvu su se devojke mnogo više oduševljavale građevinama - njih 19% je to navelo kao najlepše sećanje, nasuprot samo 6% momaka. Prirodne lepote najviše pamti 19% momaka i 14% devojaka, a kao najlepšu uspomenu 13% momaka i 12% devojaka izdvaja ljude koje su tamo upoznali.

U pogledu korišćenja jezika u inostranstvu nema neke bitnije razlike među polovima, pa je tako engleski jezik bio osnovno sredstvo komunikacije za 56% ispitanih srednjoškolaca. Srpski jezik je kao osnovno oruđe sporazumevanja u inostranstvu koristilo 29% ispitanih srednjoškolaca, a njih 13% je koristilo neki drugi jezik.

Što se tiče poznavanja inostranstva "iz druge ruke", 73% beogradskih srednjoškolaca ima rodbinu u inostranstvu. Prijatelje u inostranstvu ima njih 56%, a s nekim iz inostranstva se putem i-mejla dopisuje 11% beogradskih srednjoškolaca u dobi od 16 godina. 7% ispitanika ne zna baš nikoga u inostranstvu.

Planiranje putovanja

Kad razmišljaju o putovanju u inostranstvo, momcima su dva najbitnija faktora sređivanje potrebne putne dokumentacije (pasoš i viza) i usklađivanje sa drugim obavezama, za koje je po 22% ispitanika izjavilo da su im primarni uslovi. 18% ih je reklo da im je najbitnija saglasnost roditelja, a 11% je navelo bezbednost. Momci su dosta navodili i druge razloge, kao što su noćni provod i letnji flert (13%), dok takve razloge traži samo 4% devojaka.

I devojka je viza najbitniji faktor u planiranju putovanja (36%), ali odmah zatim sledi saglasnost roditelja (27%), koja je njima mnogo značajnija nego momcima. Zanimljivo je da je usklađivanje obaveza kao najbitniju stvar navelo samo 11% devojaka, što je dvostruko manje nego kod momaka, koji su prema ovim rezultatima ispali odgovorniji u tom pogledu. Bezbednost je kao najznačajniji faktor navelo 13% devojaka.

Beogradskim srednjoškolicima je more najvažniji kriterijum za odabir destinacije putovanja (27% momaka i 30% devojaka). Kulturno-istorijske znamenitosti su od presudnog značaja za 21% devojaka i 15% momaka, a razne prirodne lepote (osim mora) najzanimljivije su za 20% devojaka i 17% momaka. Mentalitet lokalnog stanovništva je najzanimljiviji za 11% muških srednjoškolaca i 10% njihovih vršnjakinja, a momci i ovde navode razne druge razloge kao što su "muvanje" (njih 15%, nasuprot samo 7% devojaka).

Najpopularnije zemlje

Zanimljiva je i rang-lista popularnosti zemalja kao destinacije nekog budućeg putovanja. Trebalo je navesti tri najinteresantnije zemlje, a momci su uglavnom izdvajali neke od sledećih:

1. Španija (32%)
2. SAD sa Havajima (29)
3. Italija (28)
4. Francuska (24)
5. Brazil (18)
6. Egipat (13)
7. Engleska i Škotska (12)
8. Kuba (10)
9. Japan (8)
10. Australija (7)

O ovim zemljama sanjaju momci, a kod devojaka su najviše u trendu:

1. Italija (41)
2. Francuska (33)
- 3/4. Španija (28)
- 3/4. SAD sa Havajima (28)
5. Egipat (27)
6. Engleska i Škotska (19)
7. Brazil (18)
8. Australija (9)
- 9/10. Grčka (8)
- 9/10. Indija (8)

Momci se mnogo više "pale" na Kubu, a devojke na Indiju. One se značajnije interesuju još i za Meksiko i Rusiju. Treba svakako pomenuti da je 37% ispitanih momaka i 24% devojaka navelo i neku od brojnih karipskih i drugih egzotičnih zemalja.

I na kraju, koje to zemlje nisu na spisku za razmatranje beogradskim srednjoškolicima? Trebalo je navesti tri zemlje u koje nikad ne bi putovali, a vrh rang-liste najmanje popularnih izgleda ovako:

1. Albanija (64% ispitanih srednjoškolaca oba pola)
2. Irak (25)
3. Hrvatska (18)
4. Rumunija (14)
5. Avganistan (10)

DX - Dečji informativno-kulturni servis
Centar za prava deteta Beograd

СРЕДЊОШКОЛЦИ И ИНОСТРАНСТВО

Анкета

Пол: М Ж

Школа: _____

Разред: _____

1. Шта је за вас иностранство?

1. све оно што није моја земља
2. све сем бивше Југославије
3. све сем суседних земаља

2. Да ли сте некад били ван граница СЦГ?

1. никада
2. 1-2 пута
3. 3-5 пута
4. више од 5 пута

3. Ако сте били у иностранству, у којим земљама сте били? *[навести све земље у којима сте били]*

4. Које три земље бисте највише волели да посетите?

5. У које три земље никако не бисте волели да одете?

6. Који је најбитнији разлог (пored новца) од којег зависи да ли ћете отпутовати у земљу која вас занима? [заокружити само један одговор]

1. документација (визе итд.)
2. сагласност родитеља
3. обавезе које имам
4. безбедност
5. нешто друго (уписати шта) _____

7. Шта вас највише привлачи као разлог да у неку земљу отпутујете туристички? [заокружити само један одговор]

1. море
2. скијање
3. природне лепоте (шуме, реке, слапови итд.)
4. културно-историјске знаменитости
5. менталитет становништва
6. нешто друго (уписати шта) _____

8. Да ли познајете некога ко живи ван граница СЦГ? [могуће је заокружити више одговора]

1. имам родбину у иностранству
2. имам пријатеље у иностранству
3. дописујем се с неким преко Интернета
4. не знам никога у иностранству

9. Ако сте били у иностранству, како сте се тамо споразумевали? [могуће је заокружити више одговора]

1. тамо су разумели српски
2. тамо смо се споразумевали на енглеском
3. тамо смо се споразумевали на неком другом језику који знам
4. нисам био/ла у иностранству

10. Ако сте били у иностранству, шта је на вас оставило најлепши утисак? [заокружити само један одговор]

1. грађевине
2. природне лепоте
3. људи
4. ноћни живот и изласци
5. култура и обичаји локалног становништва
6. нисам био/ла у иностранству
7. не знам

Хвала на стрпљењу!

Дечји информативно-културни сервис, 2004.